

KOKAVSKÉ AKTUALITY

VYDÁVA: Obecný úrad Liptovská Kokava
ROČNÍK: IX.

ČÍSLO: 4
OKTÓBER-DECEMBER 2009

V tomto čísle nájdete:

- Z činnosti OcÚ
a z rokovania OZ
- Dobrovoľný hasičský zbor
- Urbariát
- Roľnícke družstvo
- Cirkevná rubrika
- Miestna knižnica
- Jubilanti
- Ničo pre gazdinky
- Školské okienko
- Športová rubrika

• Pomaly prichádza zima ...

Vianočný príhovor

Vážení spoluobčania,

prichádza opäť čas Vianoc. Čas, ktorý nás núti zabudnúť na starosti a problémy, na staré spory. Je to čas pokoja, radosti, vzájomnej blízkosti a úcty. A akýkoľvek bol, je rok 2009 na konci. Je tu čas obzretia sa za tým, čo sa nám podarilo, či nepodarilo urobiť. Rok 2009 bol aj z dôvodov ekonomickej krízy náročný. Život na Kokave nebol však len o investíciách do verejných sietí individuálnej bytovej výstavby, obecných bytoviek, viacúčelového ihriska s umelým trávnikom či miestneho rozhlasu. Aktívne sa v našej obci konali aj veci spoločenské, kultúrne a športové. Rád by som poďakoval všetkým spoluobčanom za ich prácu v obci. Ďakujem všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pričínili o rozvoj Liptovskej Kokavy : poslancom, pracovníkom obecného úradu, členom všetkých organizácií, podnikateľom v obci a našim rodákom.

Pod'akujeme tomuto roku za všetko dobré, čo nám priniesol, i za to, že sme prežili jeho čierne dni bez ujmy na zdraví. Niektorí spoluobčania sa tohoročných Vianoc nedožili - vzdajme im úctu a venujme tichú spomienku. Iní nastúpili na cestu života svojim prvým plačom, privítajme ich medzi nami s otvorenou náručou.

Nový rok teda nie je len údaj v kalendári, ale pre každého znamená začiatok nových plánov a cieľov. Tak do nového roku 2010 obci želám, nech patrí nám všetkým, ktorí v nej žijeme a návštevníci nech sa tu cítia ako doma.

V mene svojom a v mene poslancov obecného zastupiteľstva Vám všetkým želám, zdravie, pokoj, radosť z blízkych a mnoho síl a šťastia v každodennom živote.

Radostné a veselé Vianoce. Šťastný celý rok 2010.

*Ing. Július Porubän,
starosta obce*

Z činnosti obecného úradu a z rokovania obecného zastupiteľstva

Október

- schválenie správy o výchovno-vzdelávacej činnosti za rok 2008/2009
- schválenie prísediacej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, p. Anna Droppová
- príprava rozpočtu na rok 2010
- ukončenie výstavby viacúčelového ihriska

- *Viacúčelové ihrisko bude slúžiť všetkým občanom našej obce na všetky druhy športov: futbal, volejbal, nohejbal, basketbal, tenis, v zimnom období hokej*

November

- výstavba verejného vodovodu a vodovodných prípojok v lokalite IBV Krúhy, stavbu realizovala Liptovská vodárenská spoločnosť a.s. Liptovský Mikuláš, celkový náklad stavby 68 552,- € (2,065 mil Sk)

- *Montáž vodovodných prípojok s vodomernými šachtami k jednotlivým pozemkom*

- zverejnenie správy z Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, že naša obec bola úspešná pri podaní projektu "Rekonštrukcia verejnej infraštruktúry obce" a bola jej pridelená nenávratná dotácia do výšky 498 358,89 € (15,014 mil Sk)

December

- odovzdanie Bytového domu "A" novým nájomníkom
- pokračovanie výstavby Bytového domu "B", prekrytie stavby, osadenie okien, vnútorné priečky
- schválenie rozpočtu na rok 2010

- *Pracovníci SIPS s.r.o. Liptovský Hrádok stihli stavbu uzatvoriť do prvých mrazov*

- schválenie VZN o miestnych daniach a poplatkoch, ktoré zostávajú nezmenené s výnimkou dane z nehnuteľnosti v bytovkách a poplatkoch za vývoz smetí pre pohostinstvá
- schválenie VZN o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku materskej školy a školských zariadení.

Dobrovoľný hasičský zbor

V októbri sa kolektív mladých hasičov z Lipt. Kokavy zúčastnil **6. ročníka** halovej súťaže mladých hasičov „**O putovný pohár primátora mesta Prešov.**“ Naš nový mladý kolektív nadobudol na súťaži nové skúsenosti. Za vzornú reprezentáciu im ďakujeme.

Aký si bol uplynulý rok 2009 ?

DHZ Lipt. Kokava môže priazniť vo hodnotiť svoje výsledky. V prvom rade i napriek zložitým podmienkam práca s mládežou. Túto prácu je potrebné všestranne podporovať a rozvíjať, pretože práve v mládeži je naša budúcnosť. Sú to naši nástupcovia a pokračovatelia v našej humánnej činnosti.

Pozitívnym je i to, že DHZ v Lipt. Kokave je vnútorne jednotný, hlásiaci sa k svojmu humánnemu poslaniu – pomôcť blížnemu svojmu v čase ohrozenia životov a majetku svojich spoluobčanov a spoločnosti. Preukazuje svoju životaschopnosť a to vďaka nevšednej obetavosti našich členov a funkcionárov DHZ. Dovoľte mi, aby som záverom využil túto príležitosť a na prelome rokov vyslovil našim členom DHZ úprimnú vďaku za všetku obetavú, náročnú a zodpovednú prácu, ktorú v skromných podmienkach vykonávajú pre náš DHZ a jej rozvoj, na úkor svojho osobného času a rodiny. Prajem celej našej hasičskej rodine v obci Lipt. Kokava predovšetkým vzájomné porozumenie, splnenie všetkých predsavzatí a v osobnom i rodinnom živote veľa zdravia, spokojnosti a pohody.

Jaroslav Majer

Urbariát

Blíži sa koniec roka a tak chceme zhodnotiť práce vykonané v roku 2009. Tieto môžeme rozdeliť na pestovné, ťažbové a ostatné. V pestovnej činnosti sme čistili plochy od haluziny uhodením na kopy. Následne sme zalesňovali jamkovou sadbou. Práce boli pre časovú náročnosť rozdelené na jar a jesenné podľa klasických agrotechnických termínov pre umelú obnovu lesa. Medzi ne sme vsunuli letné zalesňovanie obalovanými sadenicami. Práve od tejto technológie očakávame lepšiu ujaateľnosť sadeníc, ktorá by mala viesť k zlepšeniu kvality zalesňovania. Tento rok sme vysadili 70 tis. voľnokorenných a 20 tis. obalovaných sadeníc v druhej skladbe: smrek, smrekovec, jedľa, borovica, buk a javor horský. Do roku 2010 nám z ťažby vznikli holiny vo výmere cca 20 ha. Na ich zalesnenie bude potrebné 70 tis. ks sadeníc.

V ťažbovej činnosti sme sa zamerali na spracovanie kalamity a to chrobačiarov a vývrátov spôsobených silným vetrom. Plochy napadnuté kôrovcom sa nachádzajú vo všetkých častiach nášho Urbariátu. Tie najväčšie sú viditeľné voľným okom a nachádzajú sa na Pliešku a pod Kotlovou. Tí, ktorí v letných mesiacoch prešli Sekaniskom, Pod Dlhú, Hrdovom a Sihlami mohli sledovať tento nepriaznivý vývoj. Pre boj s podkôrnym hmyzom sme použili feromónové lapače. Tie však sú už v dnešnej zlej situácii nepostačujúce. Jediným možným riešením je včasné spracovanie napadnutého dreva. Toto je pre veľké množstvo a rozptýľ hlavne na zle prístupných miestach ťažkou úlohou. Problémom zostáva ťažba prebierkových, čiže výchovných porastov. Táto je dôležitá pre dlhodobý vývoj hlavne smrekových porastov. Problémom je vysoká pracnosť, vysoké náklady, množstvo nekvalitného tenkého dreva,

z ktorého odbytom sú veľké problémy. V roku 2009 sme spracovali cca 8 tis. m³ drevenej hmoty, ktorú sme expedovali v celých dĺžkach. Odberateľom väčšiny spracovaného dreva bola firma LESSERVIS s.r.o. Lipt. Mikuláš. Ostatným lesopestebným prácam patrí vyžíňanie, náter repelentmi proti ohryzu a obalovanie kmeňov proti lúpaniu. Posledná činnosť bola málo využívaná. Obalovali sme porasty v Sekanisku a Pod Dlhú. Na časté otázky občanov "Prečo sme to robili?", vysvetlím technológiu a prínos pre ochranné porasty.

V poraste sa vytypujú cieľové stromy, čiže tie, ktoré by mali ostať do rubnej doby. Preto sú medzi nimi rozostupy 4 až 5 m. Strom sa vyvetví do výšky 4 m, čím vznikne základ pre kvalitnú guľatinu. Následne sa kmeň obalí sieťovinou, ktorá zabráni poškodeniu zverou – lúpaním. Takto poškodené porasty sú náchylné na hubové, hnilobné ochorenia a následný rozvrát. Na všetky tieto práce bol spracovaný projekt, ktorý je financovaný z fondov EÚ. V investičnej činnosti sme vykonali polozenie asfaltového koberca na lesných cestách Jakušová – Sekanisko a Beňová – Sihly. Na tieto bol vypracovaný projekt v hodnote cca 680 tis. EUR (20 mil Sk). Peniaze na tieto cesty boli uhradené z fondov EÚ. Na Kokavskom Moste bola ukončená rekonštrukcia lesovne a hospodárskej budovy, táto bola financovaná z vlastných zdrojov. Hodnota diela je 265 tis. EUR (8 mil. Sk). Po vnútornom vybavení a úprave vonkajšieho okolia by mal objekt slúžiť na rekreačné účely. Do úvahy prichádza prenájom, alebo prevádzkovanie vo vlastnej réžii.

Blíž sa Vianoce, tak Vám chceme zaželať príjemné prežitie týchto sviatkov a do Nového roka 2010 veľa zdravia, šťastia, úspechov v práci a pokoja v rodinách.

Praje výbor PSBÚ Liptovská Kokava.

Ján Bartek
OLH L.Kokava

Roľnícke družstvo

Do konca septembra bola väčšina poľných prác na RD ukončená. Začiatkom októbra sme v priebehu dvoch dní previedli zber kukuričnej siláže. Kukurica bola vysiatá na 54 ha na dvoch parcelách, v Dúbravách a Hájoch. Zasilážovali sme 1672 ton hmoty. Priemerný výnos bol 31 ton/ha, čo je v našich podmienkach dobrá úroda, napriek tomu, že na parcele v Hájoch bolo asi 10 % kukurice zničenej divou zverou. V októbri sme ukončili jesennú orbu. Pokračovali sme v mulčovaní zarastených plôch takmer do konca novembra.

V roku 2009 rapídne poklesli všetky ceny výrobkov, ktoré sme predávali. Najväčší pokles v tržbách bol zaznamenaný pri kravskom mlieku. Cena 1 litra mlieka klesla z 0,40 €/l v roku 2008 na 0,185 € v letných mesiacoch roku 2009. Znížená realizačná cena mlieka spôsobí výpadok v tržbách v tomto roku asi 200 000 €. V posledných dvoch mesiacoch došlo k nárastu ceny mlieka na 0,25 - 0,26 € /l. V mesiaci december sa očakáva zvýšenie na 0,28 €/l. Farmári v rámci celej SR požadujú cenu min. 0,35 €/l. Pri takejto cene sa už dá hovoriť o rentabilnej výrobe kravského mlieka.

V prvej polovici novembra sme ukončili rekonštrukciu maštale výkrmu HD. Z klasickej maštale s uväzovaním sme urobili objekt s voľným ustajnením. Po rekonštrukcii očakávame zvýšenú produktivitu práce, zlepši sa pohoda zvierat, mali by sa zvýšiť prírastky a tým celková ekonomická efektívnosť výroby hovädzieho dobytku.

Na zasadaniach predstavenstva RD sme sa zaoberali viacerými problémami. O niektorých sa zmienim v tomto príspevku. Riešili sme žiadosť

p. Mareka Porubäna - zrušenie zmluvy o prenájme družstevnej chaty k 31. 10. 2009. Predstavenstvo vyhovel jeho žiadosti a nájom bol k uvedenému dátumu zrušený. Následne sme sa zaoberali, ako budeme prevádzkovať chatu. Vzhľadom na to, že v zimných mesiacoch je chata po dlhoročných skúsenostiach stratová, rozhodli sme sa chatu na toto obdobie neprevádzkovať. Najväčšie náklady predstavuje elektrická energia. V objekte sú staré akumulčné pece. Ak chceme znížiť energetickú náročnosť vykurovania, budeme musieť vymeniť staré pece za nové, modernejšie. Výmenu akumulčných pecí zrealizujeme v mesiaci december 2009. Aj v zimných mesiacoch môžeme výnimočne chatu prevádzkovať, ale

len v tých prípadoch, ak na chatu príde naraz dostatok ľudí na dlhšie obdobie a bude to pre nás výhodné.

Na predstavenstve sme riešili žiadosť Ing. Bolvanského. Po zrušení zmluvy s firmou Hausforyou, s.r.o. nás požiadal Ing. Bolvanský o nový nájom. Jeho žiadosti bolo vyhovené. Zmluvu s ním sme podpísali na dobu určitú od 1. 10. 2009 - 31. 12. 2009.

Predstavenstvo sa zaoberalo opravárenským strediskom. Vzhľadom na to, že na UOS nemáme vydané kolaudačné rozhodnutie, na predstavenstve sme sa dohodli o vykúpení zastavanej plochy. V najbližších mesiacoch oslovíme majiteľov zastavanej plochy o predaji uvedených pozemkov.

V predchádzajúcich týždňoch boli viacerí majitelia družstevných podielnických listov (DPL) oslovení o bezplatnom predaji týchto cenných papierov na FNM. Stredisko cenných papierov sa zameralo len na tých majiteľov DPL, ktorí majú viac ako 200 akcií. Za bezplatný prevod akcií majiteľ nebude musieť platiť poplatky za vedenie účtu. FNM nazval tieto akcie za bezcenné.

Predstavenstvo RD k tomu zaujalo jednoznačné stanovisko a doporučuje osloveným majiteľom DPL nevzdať sa svojich akcií. RD zaslalo tým majiteľom DPL, ktorých sa to týka písomnou formou vysvetľujúce stanovisko. V nastávajúcom období v roku 2010 má RD záujem odkúpiť DPL od oprávnených osôb.

Záverom chcem poďakovať všetkým pracovníkom, ktorí v tomto roku pomohli nášmu RD svojou poctivou prácou prežiť toto ťažké krízové obdobie. Veríme, že v roku 2010 sa už situácia v agrosektore nezhorší.

Do nového roku želim všetkým veľa zdravia a pohody v práci i v rodinách.

Ing. Jozef Baláz
predseda družstva

Nový miestny rozhlas

V priebehu mesiacov október - december bol v našej obci namontovaný nový miestny rozhlas na stĺpy elektrického vedenia. Práce aj napriek nepriaznivým poveternostným podmienkam v predpísanej kvalite realizoval Miroslav Glos v celkovom náklade 9 360 € (281 979,36 Sk).

• Káble vedenia
v dĺžke cca 4 km
montuje M. Glos
na posledný stĺp
pri kultúrnom dome.

Cirkevná rubrika

Rímskokatolícky kostol v Liptovskej Kokave

Rímskokatolícky kostol v Liptovskej Kokave bol postavený v rokoch 1825 až 1830 na mieste staršieho dreveného kostola. Je to klasicistický kostolík zasvätený dvom patrónom – apoštolom Šimona a Júdu. Odpustová slávnosť sa koná každý rok 28. októbra.

V tomto roku sa veriaci postarali o obnovu vonkajšej fasády a výmenu okien na kostole. Nakoľko sme malá farnosť veriaci urobili zbierku na kostol. Prispeli nielen domáci, ale aj z iných farností. Oprava trvala dva mesiace, ale stálo to za to. Dielo sa vydarilo.

14. novembra 2009 navštívila našu farnosť Jeho Excelencia, Mons. ThDr. Štefan Sečka PhD., pomocný spišský biskup, ktorý kostol požehnal a vysvetil. Pán biskup poďakoval všetkým veriacim, ale aj všetkým ktorí prispeli finančne, svojou prácou, alebo modlitbami.

• Pán biskup počas slávnostných bohoslužieb

Na záver sa veriaci Rímskokatolíckeho kostola v Liptovskej Kokave chcú poďakovať všetkým, ktorí pomohli pri tejto rekonštrukcii. Veľké poďakovanie patrí kňazovi našej filiálky Mgr. Ferdinandovi Martoňovi, Obecnému úradu L. Kokava, Urbariátu, Roľníckemu družstvu, ale aj spolubratom Ev. cirkvi Lipt. Kokava.

Marta Durišová

Evanjelická cirkev a.v. Liptovská Kokava

Rozpis služieb Božích počas Vianočných sviatkov:

4. adventná nedeľa 20. 12. 2009

9:00 Služby Božie so spoveďou a Večerou Pánovou

Štedrý večer 24. 12. 2009

18:00 Štedrovečerné služby Božie

1. slávnosť Vianočná – narodenie Krista Pána

25. 12. 2009

9:00 Slávnostné služby Božie

2. slávnosť Vianočná – pamiatka mučeníka Štefana

26. 12. 2009

9:00 Služby Božie

Nedeľa po Vianociach 27. 12. 2009

9:00 Služby Božie so spoveďou a Večerou Pánovou

Záverka občianskeho roka 31.12.2009

18:00 Služby Božie na záver roka 2009

23:50 Rozlúčka so starým rokom a víťanie Nového roka 2010 pred kostolom

Nový rok 1.1.2010

9:00 Slávnostné novoročné služby Božie

Nedeľa po Novom roku 3. 1. 2010

9:00 Služby Božie

Zjavenie Krista Pána mudrcom 6. 1. 2010

9:00 Služby Božie

Mgr. Mario Činčurák
Ev. farár

Voľby do orgánov samosprávneho kraja, konané dňa 14.11.2009

Okrsková volebná komisia v obci Liptovská Kokava zistila tieto výsledky:

Počet oprávnených osôb vo volebnom okrsku	
zapísaných do zoznamu voličov	845
Počet voličov, ktorým boli vydané obálky	132
Počet odovzdaných obálok	132
Počet platných hlasovacích lístkov	
odovzdaných pre voľby do zastupiteľstva	131
Počet platných hlasovacích lístkov	
odovzdaných pre voľby predsedu	125

Počet platných hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov v obci Liptovská Kokava:

Na prvom mieste pre voľby predsedu vo volebnom obvode L. Kokava sa umiestnil kandidát s por.č. 9 - Ing. Juraj Blanár.

Na prvom mieste pre voľby do zastupiteľstva vo volebnom obvode Lipt. Kokava sa umiestnil kandidát s por.č. 40 - Mgr. PhD., Branislav Tréger s počtom platných hlasov 86.

Na druhom mieste sa umiestnil kandidát s por.č. 4 - Ing. PhD., Ján Blcháč s počtom platných hlasov 63.

Na treťom mieste sa umiestnil kandidát s por.č. 39 - RNDr. CSc., Viera Tereková s počtom platných hlasov 57.

E.S.
podpredsa VK

Jednota dôchodcov Liptovská Kokava

Október úcta k starším

V ýbor JD v našej obci sa rozhodol navštíviť "Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb mesta Liptovský Mikuláš", kde sú ubytovaní aj traja naši občania. Pripravili sme im program, zaspievali pesničky v ktorých sa vrátili do minulosti, do svojich rodných domčekov, kde uspávali a hojdali v kolískach svoje deti. Zarecitovali sme im básničku, v ktorej bola vystihnutá prítomnosť o tom ako bývajú, ako sa o nich starajú. Bolo na nich vidieť veľkú spokojnosť.

K nastávajúcim Vianočným sviatkom sme im popriali hodne zdravia, šťastia a spokojnosti. Odchádzali sme so želaním, aby aj nám v domove držali miesto.

*Eva Porubánová
predseda JDS Liptovská Kokava*

• *Predsedička JDS Lipt. Kokava bola pozdraviť aj tradičné stretnutie jubilantov v našom kultúrnom dome*

Niečo pre gazdinky

Pečená kačica na ovocí

1 kačica, 4 jablká, 30 g hrozienok, 150 g sušených sliviek, 1,5 dl bieleho vína, soľ, cukor, olej

Postup: Očistenú kačicu umyjeme a osušíme čistou utierkou, osolíme, uložíme do pekáča, podlejeme vodou a prikrytú upečieme do polomäčka. Výpek zlejeme, kačicu obložíme očistenými pokrájanými jablkami, umytými hrozienkami a sušenými slivkami. Polejeme vínom a pečieme do mäčka. Počas pečenia polievame výpek. Upečenú kačicu vyberieme, šťavu ochutíme cukrom, kačicu pokrájame na porcie a polejeme šťavou s ovocím.

*Prajeme dobrú chuť!
R.r.*

Vážení čitateľa, vážení občania

Pri bilancovaní uplynulého roku 2009 sa každý pozastaví nad svojimi výsledkami. Môžem povedať, že aj naša Obecná knižnica patrí k tým, ktoré ešte nezanikli. Nestagnuje, vykazuje celkom dobré výsledky.

Podakovanie patrí nášmu Obecnému úradu, pod ktorým sa knižnica prevádzkuje.

Len na základe jeho príspevku môžeme nakupovať nové knihy pre našich čitateľov.

V tomto roku to bola čiastka 663,- €, za ktoré nám pribudlo 86 nových kníh.

Každoročne sa teším na návštevu detí z našej Základnej školy, na ktorej sa dozvedia, čo obsahuje práca vedúcej knižnice, aká je náročná celoročná práca, ale aj ja sa dozviem vždy niečo nové o deťoch, o tom, čo ich baví a pod.

Pre zaujímavosť môžem povedať, že máme čitateľov aj z okolitých obcí, spolu je to 50 čitateľov. Každoročne sa robí výkaz za rok podľa pokynov Okresnej knižnice. Z beletrie máme kompletnú sadu od T. K. Vasilkovej, od súčasných autoriek ako sú: Repovská, Machová, Džerengová, Hamzová, Fartelová, Koleničová a iné, detektívky od D. Dána, Ed McBaina, hit sezóny pre mládež /Zatmenie, Súmrak, Nov, Svitanie/ a pre deti a mládež rôzne tajomné a strašidelné príbehy, rozprávkové knihy, dievčenské romány a iné. Z náučnej literatúry máme veľa encyklopédií /Zem, Vesmír, Zviera, Človek, Rastlina, Océan /. Tak isto poskytujeme v rámci našich možností aj povinnú literatúru pre školákov.

Ročné zápisné zostáva 1,- €, otvorená je každú stredu od 17 do 19.00 hod. v budove kultúrneho domu /zboku/.

Ďakujeme verným čitateľom za ich návštevnosť a tešíme sa aj na Vás nových, ktorí sa stanete členmi našej knižnice. Do nového roku si zažejme veľa šťastia, zdravia a pozitívneho myslenia, nech nás všetkých obchádza to zlé a prichádza k nám len to dobré a kniha nech sa stane aj našim priateľom.

**J. Uličná,
vedúca Obecnej knižnice**

Pranostiky

- **Svätá Barbora ťahá sane do dvora.**
- **Prišli, hromnice, koniec sanice.**
- **Na tri krále zima stále.**
- **Katarína na ľade a Vianoce na blate.**
- **Lepšie, keď ťa zima chveje, než marcové slnce hreje.**
- **Keď sa v oktobri blýska, zima je blýska.**
- **Na svätého Lukáša, hojnosť chleba, koláča.**

Školské okienko

„Vzdelávanie nemôže z nás odstrániť našu ľudskú prirodzenosť ani ju zmeniť, musí na nej stavať. Musí ľudskú prirodzenosť zdokonaľovať, šľachtiť, dobré rozvinúť a zlé potlačiť“ – takto videl úlohu vzdelávania J. A. Komenský už pred 400 rokmi.

V tomto školskom roku sme vstúpili už do druhého roku školskej reformy. Novôt nasmerovaných do škôl je odrazu príliš veľa – školský zákon, školské vzdelávacie programy, zákon o pedagogických zamestnancoch, zákon o celoživotnom vzdelávaní,...Každá z týchto legislatívnych zmien prináša do škôl citelne zmeny. Vitám ako pozitívne, pretože narúšajú rokmi utvrdený štandardný stereotyp. Či budú tieto zmeny pozitívne, oceníme možno neskôr, keď sa s nimi zžijeme. Všetko nové však potrebuje určitý čas, nové veci je potrebné nechať tzv. „usadnúť“. Pri hodnotení školskej reformy sa často objavuje názor, že jej úspešnosť je závislá od množstva redukcie povinného učiva, čím sa znížia nároky na memorovanie a vytvorí sa na väčšiu tvorivosť a školské programy. Tento názor je čiastočne pravdivý, ale príliš zjednodušený. Reforma má svoju ideovú a pragmatickú časť. Ideová vychádza z toho, že školstvo má na Slovensku svoju tradíciu a vždy bolo na vysokej úrovni. Aj keď nám ostatné analýzy a hodnotenia ukazujú, že v aplikáciách či tvorivosti žiakov sme na priemernej úrovni, rozsah vedomostí našich detí je nadpriemerný. No okrem toho, každá doba prináša niečo nové a bolo by veľkou chybou, keby sme nezachytili to, čo prináša tá dnešná - vývoj v informatike, aktívne ovládanie cudzích jazykov, projektové riadenie a vyučovanie.

Súčasná doba prináša i mnohé negatíva: priveľa bulváru, gýču, násilia, nevraživosti... Ak nechceme, aby nám toto prostredie vychová-

valo naše deti, tak musíme vo vzdelávaní upriamiť pozornosť na iné hodnoty - na kultúru, umenie, na vzťah k jazyku, k národu, na morálku a slušnosť. Pragmatická časť školskej reformy je o tom, ako tieto ciele uskutočniť. Reforma školstva je komplexným systémom. Jej zjednodušovanie či zľahčovanie by bolo jej najväčším nepriateľom. Práve preto sa aj učitelia našej ZŠ s MŠ sa zapojili do vzdelávacích projektov v rámci Európskeho sociálneho fondu.

1. ZŠ s MŠ je zaradená do projektu "Modernizácia vzdelávacieho procesu v ZŠ", ktorý je zameraný na inováciu a zmodernizovanie obsahu vzdelávania a metód vo vyučovaní, ale najmä na prípravu učiteľov s novými kompetenciami pre prácu v Modernej škole 21. storočia (pre žiakov menej memorovania, zaujímavejšie a pestrejšie hodiny, pre učiteľov lepšie možnosti na sebarealizáciu a nový systém kariérneho rastu). V praxi to znamená prípravu nového digitálneho obsahu pre modernizáciu vzdelávania učiteľov základných škôl zo všetkých regiónov. V rámci projektu bola škola vybavená: 5 ks počítačov pre žiakov, 1 notebook pre učiteľa a 1 dataprojektor. V súčasnosti máme v škole 2 počítačové učebne s počtom 11 počítačov.

2. Cieľom projektu "Vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov" je skvalitniť prípravu a ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov. Národný projekt sa koncentruje na doplnenie vzdelávacieho systému o kvalifikovaných učiteľov cudzích jazykov na 1. stupni základných škôl. Projekt sa uskutočňuje v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a Koncepciou vyučovania cudzích jazykov v základných a stredných školách, ktorá stanovuje povinnosť riaditeľovi každej školy/ i malotriednej

/ zaviesť povinne prvý cudzí jazyk na 1. stupni ZŠ od 3. ročníka už v školskom roku 2010/2011.

Odborná príprava učiteľov cudzích jazykov je kľúčová pre dosiahnutie dobrej kvality vyučovania a úspechu v štúdiu cudzích jazykov. Aj prostredníctvom tohto projektu sme získali 1 notebook a 1 dataprojektor.

3. Pani učiteľky materskej školy sa prihlásili tiež do celo-národného projektu "Vzdelávanie pedagogických zamestnancov materských škôl ako súčasť reformy vzdelávania." Je financovaný z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu. Cieľom národného projektu je prostredníctvom ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov materských škôl (ďalej MŠ) implementovať obsahovú reformu školstva do praxe MŠ a rozvíjať efektívny systém celoživotného vzdelávania zameraný na rozvíjanie kľúčových kompetencií pedagogických zamestnancov MŠ v súlade s aktuálnymi a perspektívnymi potrebami vedomostnej spoločnosti.

Národný projekt sa bude koncentrovať na realizáciu týchto aktivít:

- Vzdelávanie manažmentu a odborných zamestnancov štátnej a verejnej správy
- Vzdelávanie pedagogických zamestnancov MŠ
- Edukačný portál
- Tvorba edukačného materiálu
- Odborné stáže a odborné exkurzie
- Odborné semináre a odborné konferencie

Vďaka prostriedkom z eurofondov budú MŠ vybavené:

- notebookmi alebo desktopmi s príslušenstvom
- multifunkčnými zariadeniami
- aplikačným softvérom
- sadami elektronických didaktických pomôcok
- televízormi

Školské aktivity za obdobie október až december:

1. Mesiac úcty k starším – program pre starých rodičov a občanov v škole i v obci
2. Švihadlový maratón
3. Zber papiera
4. Návšteva múzea SNP v Banskej Bystrici
5. Návšteva Planetária v Žiari nad Hronom
6. Týždeň zdravej výživy – príprava ovocnej torty
7. Návšteva pani učiteliek MŠ v 1. triede
8. Viem, že lesy a vodu treba šetriť – enviroprojekt
9. Do školy bezpečne, zo školy bezpečne – dopravná výchova
10. Príchod Mikuláša
11. Národopisné múzeum Lipt. Hrádok – regionálna výchova
12. Skanzen v Pribyline – ľudové zvyky v advente
13. Matematická pytagoriáda
14. Vianočná besiedka pre občanov obce

2. 12. 2009 ocenil Olympijský klub Liptova so sídlom v Lipt. Mikuláši našu školu za olympijské aktivity realizované v našej škole diplomom a vecnými cenami – basketbalová a futbalová lopta. V týchto športových aktivitách budeme pokračovať aj naďalej. Pani Gabika Porubánová prekvapila všetky deti našej školy – každý dostal od nej balíček sladkostí na Mikuláša. Ďakujem aj členom výboru RZ pri ZŠ s MŠ v Lipt. Kokave za ich spoluprácu a pomoc pri organizovaní rôznych školských akcií, p. Miroslavovi Glosovi a SZPB v Lipt. Kokave.

Na záver sa chcem poďakovať všetkým sponzorom a rodičom za ich pomoc a podporu našej školy, za vzájomnú spoluprácu, dôveru a prístupnosť pri riešení bežných školských problémov.

Mgr. Mária Díková

Stretnutie jubilantov

Pri príležitosti mesiaca úcty starším občanom aj tohoto roku Obecný úrad Liptovská Kokava pozval jubilantov, ktorí sa v roku dožili okrúhleho životného jubilea.

Stretnutie sa uskutočnilo dňa 4.11.2009 v sále kultúrneho domu. Pozvaných bolo 46 jubilantov, pre ktorých bolo pripravené malé občerstvenie a každý s prítomných dostal upomienkový darček. Posedenie bolo spríjemnené kultúrnym programom žiakov našej základnej a materskej školy.

• Naši najstarší občania nar. v roku 1924, zľava Martin Rúčka, Miloš Oravec, Želmíra Vrbičanová a Ján Slivka s pracovníkmi obecného úradu

Jubilanti

V mesiacoch október- december 2009 sa dožili významných jubileí títo občania:

65 rokov:

- Daniel Núdzik č.d. 79
- Ľubica Oravcová č.d. 262
- Zuzana Porubánová č.d. 26
- Mária Porubánová č.d. 379
- Viera Rúčková č.d. 372

70 rokov:

- Želmíra Rysuliaková č.d. 209
- Miloš Fronko č.d. 305

80 rokov:

- Valentín Mamis č.d. 402
- Miloš Šed' o č.d. 139

85 rokov:

- Miloš Oravec č.d. 322
- Mária Rajniaková č.d. 54
- Kristína Durišová č.d. 55

Ako dáždík jarný ticho kráča život opodiaľ.

Do vlasov už sivú vdýchol, vráskami tvár rozoral...

Všetkým jubilantom blahoželáme a do ďalších rokov im prajeme veľa zdravia a spokojnosti.

Praje obecné zastupiteľstvo.

Za uvedené obdobie zamreli títo občania:

- Emília Oravcová č.d. 262
- Milan Palaj č.d. 140
- Eugen Šuňavec č.d. 252

Aj slnko zapadá ústupom do noci, kto raz púť dokoná, nieto viac pomoci...

Za uvedené obdobie sa narodilo 1 dieťaťko:

- Sara Oravcová č.d. 418

Vitajte nám a nech vám rastie, Každým dňičkom ľudské šťastie...

ZANIKNUTÝ DREVENÝ KOSTOLÍK V LIPTOVskej KOKAVE

Ing. Ľubomír Rúčka

V r. 2006 mi poslal brat bývajúci trvale vo Svite mail, kde ma upozorňuje, že objavil na internete článok s textom, aký je uvedený v názve. Nemáme vraj stavať kolibky, čo tak vraj postaviť kópiu kostolíka. (Pripomínam, že predtým - v r. 2001 - sme rekonštruovali kolibu v Jamnickej doline, sám sa na nej podieľal a zrejme videl, čo dokážu ľudia z L.Kokavy). Pripojil uvedený kritický článok autorky Martiny Orosovej publikovaný na www.sme.sk dňa X.2.2001 s poznámkou, že v Dejínach Liptovskej Kokavy to autor p. Vítek tak kriticky neopísal.

Na tento článok som už v minulosti upozornil p.starostu, pána farára, bývalého zborového dozorcú evanjelickej cirkvi i redakčnú radu Kokavských aktualít a myslel som, že vyvolám o tomto nejakú diskusiu. Uvažoval som, že by sa dalo niečo zachrániť z uložených predmetov v múzeách alebo získať prostriedky z európskych fondov na prípadnú rekonštrukciu tohto kostolíka. Mohol by sa niekde zakomponovať v Lipt. Kokave alebo do novouvažovaného aqaparku Pod brehom.

Zdá sa to v súčasnosti ako utópia, ale európske fondy za niekoľko rokov nebudú. Z môjho pohľadu má každý zainteresovaný iné problémy (evanjelická cirkev - čo so starou školou?... , obecný úrad výstavba bytoviek, radová zástavba na Krúhoch, využitie termálneho vrtu, oprava ciest,...).

Obrátil som sa aj na riaditeľku Liptovského múzea. Nevidí v súčasnosti možnosť, že by sa replika kostolíka dala realizovať v skanzeme v Pribyline. Doporučila, že by sa niekto toho ujal z Liptovskej Kokavy a vyjadrila ochotu spolupracovať po odbornej stránke.

Zaniknutému vzácnemu drevenému kostolíku sa zatiaľ povenujeme aspoň na našich stránkach.

Martina Orosová

Hlavným poslaním pamiatkových orgánov je záchrana pamiatkového fondu krajiny pre budúce generácie. Tak tomu bolo aj v medzivojnovom období, kedy ochrana pamiatok patrila do pôsobnosti Vládneho komisariátu, resp. Štátneho referátu na ochranu pamiatok na Slovensku. Hoci mal tento úrad pomerne široké kompetencie, stále mu chýbali účinnejšie legislatívne, finančné i personálne prostriedky na to, aby ich uplatnil v každodennej praxi.

Preto sa neraz stávalo, že napriek svojmu enormnému úsiliu, nedokázal Štátny referát niektoré objekty zachrániť. Zanikali priamo pred očami bezmocných pamiatkarov, často kvôli banálnym dôvodom, ktoré v dejinnom hodnotení stratili dôležitosť a opodstatnenosť. K príkladom ilustrujúcim túto skutočnosť

zaradujeme aj osud dreveného kostolíka v Liptovskej Kokave, ktorého existenciu dnes dokazujú len archívne dokumenty. Prípad zaráža o to viac, že sakrálne objekty už od čias vzniku organizovanej pamiatkovej starostlivosti v polovici 19. storočia patrili medzi druh architektúry, ktorý sa považoval za pamiatky v pravom zmysle slova a pamiatkové orgány im venovali najväčšiu pozornosť. Kým Uhorská pamiatková komisia sa zaujímala najmä o najvýznamnejšie cirkevné objekty a o nástenné maľby v gotických kostoloch, po vzniku ČSR sa veľkej popularite tešili aj slovenské drevené kostolíky. Tlak na ich zbúranie, prestavanie či nahradenie novými kostolmi bol veľký. Dôvodov bolo viac a objasnenie celej problematiky okolo drevených kostolov v období 1. ČSR by si vyžadovalo samostatnú štúdiu. Štátny referát sa počas celého obdobia svojej pôsobnosti všemožne usiloval zachrániť ich. Vo veľkej väčšine sa mu to aj podarilo. Našli sa však aj výnimky, a práve medzi ne patrí aj udalosť, ktorá sa v 30. rokoch odohrala v Liptovskej Kokave. Kostol, ktorý je predmetom nášho záujmu, patril do skupiny evanjelických drevených chrámov. Obec Kokava vznikla v 16. storočí a patrila pod hrádocké panstvo. V tomto období neexistovali pre rozvoj tunajšieho evanjelického cirkevného zboru priaznivé podmienky. Na základe Leopoldových zákonných článkov zo šopronského snemu v roku 1681 sa evanjelici v Liptove museli uspokojiť len s dvoma kostolmi, a to v Hybiach a Paludzi. Situácia sa zlepšila až po vydaní tolerančného patentu v roku 1781, kedy vzrástol počet obyvateľov v obci a zároveň ožil aj evanjelický zbor. Práve do tohto obdobia patrí aj stavba dreveného kostola, ktorý sa stal filiou hybskej artikulárnej cirkvi. Cirkevný schematizmus z roku 1820 uvádza, že už v roku 1796 stála v Kokave drevená modlitebňa, oratórium, z ktorého môže pochádzať maľovaná empora, umiestnená neskôr v kostole. Kým Ľ. Šenšel 1 uvádza ako rok vzniku kostola rok 1816, vo výskume SÚPSOP-u sa za rok vzniku kokavského dreveného kostola považuje rok 1780.2 V každom prípade, Kokavčania postavili jednoduchú drevenú stavbu, s jednou loďou s obdĺžnikovým pôdorysom s polygonálnym trojbokým uzáverom a malou predsieňou, zastrešenú valbovou šindľovou strechou s dvoma veterníkmi - kohútmi. Osvetlenie zabezpečovali

malé okná ukončené segmentovým oblúkom, štyri na južnej a štyri na severnej fasáde, dve v časti presbytéria, a vikierový svetlík na streche. Loď v interiéri z troch strán obkolesovala chórová drevená empóra, v ktorej boli osadené maľované tabule s postavami svätcov. Strop v lodi bol trámový záklopový, v presbytériu trámový podbíjaný, v strede s namaľovaným Božím okom. Z mobiliáru bol v roku 1936 zachovaný už len baro-kovo-klasicistický oltár s obrazom Ukrižovania Krista a bohatou sochárskou výzdobou s postavami svätcov a anjelov.³ Aj keď sa v roku 1930 už kostol nepoužíval, zachoval sa v pôvodnej podobe a v dobrom technickom stave, konštrukcia, drevený materiál i výzdoba nemali žiadne zjavné nedostatky. Farníci sa však rozhodli starý kostol zbúrať a na jeho mieste postaviť školu. Evanjelikom už vtedy slúžil nový, murovaný kostol, postavený v roku 1923 podľa projektu architekta M. M. Harminca v neorománskom slohu. V tom čase sa kokavským kostolom začal zaoberať Štátny referát. Kostol totiž pochádzal spred roku 1850, bol považovaný za pamiatku a každá zmena, ktorú by na nej vlastníci chceli urobiť, podliehala súhlasu pamiatkového úradu. Hoci išlo o architektonicky jednoduchú stavbu, Štátny referát, v tomto prípade reprezentovaný samým jeho prednostom dr. Hofmanom, oceňoval jej historickú a umeleckú hodnotu, pre ktorú považoval za nevyhnutné ju zachrániť. Keď farský úrad v roku 1931 žiadal o povolenie kostol zbúrať, Štátny referát súhlas neudelil, práve naopak, začal vyvíjať iniciatívu vo veci záchrany kostola a jeho snaha trvala ďalších deväť rokov. Dôkazom sú písomné záznamy zachované v archíve Pamiatkového ústavu vo fondoch pamiatkových orgánov medzivojnového obdobia.⁴ Štátny referát opakovane žiadal farský úrad, aby kostol nebúral a túto skutočnosť dával na vedomie aj Okresnému úradu v Liptovskom Mikuláši a Četníckej stanici v Liptovskom Hrádku. Farníkov sa nepodarilo presvedčiť, aby si kostol ponechali a udržiavali ho v pôvodnom stave. Drevo z kostola totiž chceli použiť na lešenie na zamýšľanú stavbu novej školy. Súhlasili len s tým, že ak sa nájde niekto, kto im za drevo poskytne finančnú náhradu, môže si kostol preniesť kam chce. Celú hodnotu tolerančného kostola, svedka pohnutých osudov evanjelickej cirkvi, predposledného dreveného kostola v Liptove, tak vyčíslili cenou stavebného materiálu potrebného na lešenie. Táto cena bola v roku 1933 5 000 Kč, v roku 1936 požadoval farský úrad už len 3 000 - 4 000 Kč. Štátny referát sa preto rozhodol zachrániť kostol prenesením na nové miesto, kde oň bude dobre postarané. Tento postup sa bežne uplatňoval pri záchrane hnutelných pamiatok, ktoré sa deponovali v múzeách a galériách. Pri záchrane nehnuteľných pamiatok však išlo o vážny počin, ktorý sa presadzoval len s veľkou námahou. Podarilo sa tak zachrániť niektoré drevené kostoly z východného Slovenska a Štátny referát sa rozhodol obdobne zachrániť aj kokavský kostol. V rokoch 1931 až 1939 postupne

oslovoval rôzne organizácie a inštitúcie s výzvou, aby pomohli kostol zachovať. Najprv sa obrátil na Slovenské národné múzeum v Martine, potom apeloval na Muzeálnu slovenskú spoločnosť a napokon na Liptovské múzeum v Ružomberku. Cena bola minimálna a aj tá mohla byť preplatená z krajinských subvencií udeľovaných každoročne na záchranu pamiatok. Osud kokavského kostola však bol múzejným inštitúciám ľahostajný. V tejto situácii, poučený skúsenosťami z iných prípadov, požadoval Štátny referát vyhotovenie plánov kostola (prízemie, podkrovie, priečny a pozdĺžny rez) a fotografií celku i interiéru. V júni 1936 oslovil profesora J. Krákoru v Banskej Bystrici, aby pri ceste za baníckymi pamiatkami nezabudol na kostol v Kokave, ktorý sa má zrucať. Referát by ochotne preplatil náklady na fotografie (asi jeden a pol tucta fotografických platní): objekt v exteriéri zo všetkých štyroch strán, maľby v interiéri na stenách, chóre, strope, pohľady na oltár i od oltára. Nevedno, kto napokon vyfotografoval kokavský kostol. Isté však je, že zábery, ktoré dnes uchováva archív Pamiatkového ústavu, sú jediné, ktoré nám poskytujú informácie o vzhľade kostola 5. V roku 1938 sa do veci napokon zaangažoval Spolok pre záchranu hradu v Liptovskom Hrádku (dnes by sme povedali občianske združenie tretieho sektora), ktorému sa podarilo zabezpečiť, že kostolík z Kokavy bude prenesený do parku lesníckej školy v Liptovskom Hrádku. Existovali dokonca dve varianty jeho umiestnenia, 10 m od hradskej a 40 m od hradskej, v časti "Parková lúka". Štátny referát podporoval lokalitu "Parková lúka". Zdalo sa, že kostol bude napokon zachránený. Našla sa lokalita i ľudia ochotní pomôcť a Krajinský úrad bol tiež ochotný pomôcť. Napriek tomu by sme dnes kokavský drevený kostolík hľadali márne. Strohú odpoveď, prečo je tomu tak, ponúka list Krajinského úradu v Bratislave Ministerstvu školstva a národnej osvety zo septembra 1939: "... stav veci - záchrana kostolíka už nie je aktuálna, keďže cirkevníci kostol priviedli do takého stavu, že jeho záchrana v celosti nie je možná."⁶ Po deväťročnej snahe napokon Kokavčania dosiahli svoje: drevený kostolík rozobrali, z jeho dreva vytvorili najvzácnejšie lešenie v celom Liptove a blízko miesta, kde stál, si postavili školu. Nová škola je počin iste záslužný, v tomto prípade sa nám však núka otázka, či si nová stavba zaslúžila takú obeť, akou zbúranie kostolíka nepochybne bolo. Na začiatku sme spomenuli široké, no v praxi ťažko použiteľné právomoci medzivojnových pamiatkových orgánov. Aj na prípade Liptovskej Kokavy vidíme, že pokiaľ zákon presne neurčuje sankcie, ktoré by postihovali ničitelia pamiatok, ich ochrana je len iluzívnou záležitosťou, ktorá nevybočuje z rámca osvetových aktivít. Ani Kokavčanov nezaťažili, okrem vlastného svedomia, žiadne postihy a nesúhlas Štátneho referátu zostal len "výkrikom do prázdna". Niečo sa však z dreveného kostola predsa len zachovalo. Niektoré sochárske časti oltára a maľby svätcov

z empory sa dostali do Etnografického múzea v Martine, ktorý ich dodnes opatruje vo svojich zbierkach. Celá udalosť okolo kokavského dreveného kostolíka je už dnes minulosťou. Podobné prípady

však, žiaľ, minulosťou nie sú. Ešte aj dnes, po päťdesiatich rokoch, musíme smutne konštatovať, že ochrana pamiatok má s minulosťou viac styčných bodov, ako by sme si želali.

Turisti

V poslednom čísle Kokavských aktualít turisti vyjadrili túžbu absolvovať v októbri jednu z najťažších značených trás v Tatrách a to Orliu prť v poľských Tatrách. Dlhšie sa na to pripravovali a aj samotná príprava bola s obavami, aby sa na niečo nezabudlo. Predpoveď počasia bola priaznivá. Predpokladalo sa, že časovo to bude až 12 hodín, preto každý účastník mal okrem iného výstroja aj čelovú lampu. V sobotu ráno za tmy o 5.00 hod. vyrazili do Tichej doliny. Pokračovali na Kaspov vrch na poľsko-slovenskú hranicu. Vo výške 1 985m boli už o 7.30 hod. a po hranici a hrebeni pokračovali na vrchol Svinica 2 300 m. Dosiahli ho o 9.00 hod. Tento vrchol je zabezpečený reťazami, no v tejto nadmorskej výške zrána boli mínusové teploty, námraza na reťaziach a skalách, ľadové plôšky i malé množstvo snehu a hmla. Bol to náročný výstup. Niektorí konštatovali, že to bol ich zatiaľ najťažší výstup. Chlad, hmla, primrznuté reťaze, možnosť pošmyknutia a mokré rukavice robili svoje. Rozhodovali sa vrátiť. Schádzali zo Svinice na poľskú stranu, často po reťaziach. V nižších polohách už bolo teplejšie. Pred desiatou hodinou už boli v sedle Zawrat 2 159 m, odkiaľ sa len začína Orlia prť.

Orlia prť je charakterizovaná trasou po skalných hrebeňoch v dĺžke cca 4 km pri prevýšení 1 050 m, zabezpečená reťazami a kolmými rebríkmi, bez ktorých by prechod hrebeňa pre turistov nebol možný. Nie je to trasa pre začiatčníkov. Vyžaduje si dobrú kondíciu, odolnosť voči závratu a zodpovedajúcu výbavu. Na trase je veľa vrcholov a sediel.

Ľudovo povedané, chodí sa hore-dole. Turisti sa pohybujú stále vo výškach od 2 100 m až do 2 300 m n.m. Bola vybudovaná v rokoch 1903 až 1906.

Zo sedla Zawrat /začiatok Orlej prte/ sa turisti nakoniec rozhodli už za dobrého počasia pokračovať ďalej. Pred nimi sa ukázal Malý Kozí Vrch 2 228 m. Asi o 10.30 hod. boli na vrchole. Odtiaľto sa už vracali jednotlivci, ktorí ich predbehli. Nedoporučovali pokračovať po Orlej prti. V týchto výškach nad 2 200m bolo chladno, teplota aj napriek slniečku bola okolo 0 °C. Trasa po južnej strane hrebeňou bola v poriadku, ale keď prechádzala na severnú stranu, táto bola s námrazou, snehom a ľadom.

Nemalo zmysel ďalej pre veľké riziko pokračovať. Turisti už mali za sebou dva vrcholy nad 2200m, videli panorámu Poľska /Zakopaného/, slovenskú časť Tatier až po Liptov. Ešte len bolo dopoludnie, ale zážitkov už mali "plné ruksaky".

Aj tak ich čakal ešte dlhý návrat. Z Malého Kozieho Vrchu zišli do Doliny Piatych Stavov Poľských, ktorá je jednou z najkrajších častí poľských Tatier. Z doliny prešli na Hladké sedlo 1 993 m /slovensko-poľská hranica/

a cez sedlo Závory sa vrátili cez Zadnú Tichú a Tichú dolinu.

Cieľ - absolvovať Orliu prť nebol splnený. Zostali však silné zážitky a veľa fotografií.

Najdôležitejší bol akýsi prieskum pre túto túru v budúcom roku. Turisti sa rozhodli nabudúce vynechať vrcholy Kaspov a Svinica, ale budú pokračovať, ako sa vracali, cez Tichú dolinu do Doliny Piatych Stavov Poľských a vystúpia do Kozieho sedla pod Kozím vrchom. Takto by mali ušetriť asi 2 hodiny a túžba prekonať Orliu prť sa im možno podarí.

Október v tomto roku nebol priaznivý pre športové aktivity v prírode. Nedalo sa ísť na vysokohorské túry, bicykle, ani bežky. Druhý víkend v októbri pršalo, nasledujúci 42. týždeň napadlo veľa snehu / v L.Kokave cca pol metra/. A tak niektorí radšej triedili a posielali digitálne fotografie. Ďalší týždeň sneh zmizol, bolo vlhko, hmla, dážď.

Hfštka milovníkov hôr sa dostala na kopce až na Sviatok všetkých svätých /1.11./. Za slnečného, ale mrazivého, počasia si vyšli na "našu" Kotlovú. Ďalšie dva týždne v novembri opäť pršalo. Až za inverzie 22. novembra, keď bolo pekne a teplo na túto ročnú dobu, trojica turistov vyšla pod Kriváň do

výšky cca 2200 m n.m.

V sobotu 28.11. si turisti urobili záver sezóny a vyhodnotili ju. Bolo naozaj na čo spomínať.

Ďalší, už decembrový týždeň na Mikuláša bol stále bez snehu.

Preto na základe dohodnutej zmluvy s TANAPom niektorí

turisti si boli prezrieť turistický chodník z ráscestia Račkovej a Jamnickej smerom na Otrhance a Jakubinu. Územne toto patrí pribylinskému urbáru, ale údržbu turistických chodníkov zabezpečuje štát prostredníctvom TANAPu.

Brigáda kokavských turistov na pribylinskom území bola dohodnutá aj s urbárom a turistickým klubom. Uvedený chodník bol najmä v hornej časti lesa zavalený ešte predchádzajúcich kalamít. Niekde to bolo ako v pralese. Brigádnicí vyšli až do výšky 1600m n.m. Bol to obdivuhodný výkon. Za pochodu s motorovými pítlami /8-10kg/, ovešaný ruksakmi a ďalším náradím /sekery,.../ prerazovali chodník, čistili ho. Zúčastneným treba verejne vysloviť uznanie, naozaj to bol solidný fyzický výkon a dobrá práca.

Až päťdesiaty týždeň roku 2009 /v decembri/ začína s malým množstvom snehu, čo konečne navodzuje vianočnú atmosféru. V predvianočnom čase turistom prajeme príjemné prežitie vianočných sviatkov v rodinnom kruhu a do Nového roka predovšetkým zdravie, pevný krok, šťastie a veľa nových zážitkov v našich krásnych veľhorách. Podobne prajeme všetko dobré kokavským občanom a priaznivcom turistiky.

Záujemcovia o turistiku sa môžu prihlásiť kedykoľvek od nového roku do Klubu kokavských turistov a lyžiarov. Nakoľko nové číslo našich aktualít vyjde až začiatkom apríla, už teraz pripomínáme, že bude možnosť po prvý krát pre činnosť v oblasti turistiky poukázať finančnú sumu do výšky 2% zaplatenej dane z príjmov za rok 2009 /tlačivá budú poskytnuté/.

Záverom si chceme ešte verejne spomenúť na dobrého priateľa a človeka Pavla Blahúta, ktorý nás nečakane opustil pred už dvoma rokmi v januári a sleduje naše kroky v horách "už tam zhora".

Ing. Ľubomír Růčka

F u t b a l

Každý jednotlivec sa na sklonku končiaceho roku zamýšľa aký rok to bol, čo sa mu podarilo splniť, čo mohol urobiť lepšie.

Športovci tiež bilancujú svoje vystúpenia. Naše družstvá futbalistov si dali ciele umiestnenia v horných poloviciach tabuliek svojich súťaží. Podarilo sa to všetkým našim trom družstvám, čo považujeme za úspech.

Žiaci skončili na peknom štvrtom mieste, len horším skóre od tretieho, pod vedením dlhoročného trénera Libora Porubäna. Vedúcim žiakom bol M. Majstrák. Ich spoločná práca je na úrovni, čo sa prejavilo aj na samotnom umiestnení v tabuľke, či na výkonoch chlapcov v jednotlivých zápasoch. K najlepším hráčom u žiakov patrili: D. Krajčí, Š. Majstrák, J. Čatloš, M. Stupár – zároveň najlepší strelec. Snažili sa aj ďalší, ako S. Porubän a menší začiatčníci M. Majstrák, P. Pros, F. Valientka, ktorí by v budúcnosti mohli uspieť. Menovaní zároveň mali najlepšiu účasť na tréningoch.

Dorastenecké družstvo, ktoré nás v minulosti reprezentovalo v piatej lige a urobilo nášmu klubu veľmi dobrú reklamu, by v kompletnom zložení mohlo pokračovať v piatej lige, no pre iné záujmy jednotlivcov muselo túto súťaž opustiť. Okresná súťaž je pre dorast optimálna. Začiatok bol rozpačitý, malý počet hráčov v zápasoch, slabá dochádzka na tréningoch, prehry v zápasoch. Po skončení prázdnin začali chlapci chodiť na tréningy a prišla zmena. Prišli víťazstvá a následne výborné tretie miesto v tabuľke II. triedy. Tu sa opäť potvrdilo, že len tréningom sa dostavia aj výsledky. Medzi najlepších patria: M. Števček, R. Majzlík, E. Majzlík, J. Krajčí.

Ak aj ostatní chlapci budú mať chuť trénovať, ich umiestnenie môže byť ešte lepšie. Veď zápasy vyhráva celý kolektív a jednotlivci

bez prípravy to môžu celému družstvu pokaziť.

Muži mali cieľ umiestniť sa do piateho miesta. Podarilo sa to splniť štvrtým miestom. Kladom v zápasoch bola dobrá herná disciplína a veľký počet strelených gólov. Nebyť pokazených zápasov s Uhorskou Vsou, Východnou, Lužnou mohlo byť postavenie v tabuľke ešte lepšie, aj keď sme v spomenutých zápasoch nenastúpili v najsilnejšom zložení. Tu sa prejavila naša slabina a to v premieňaní šancí, čo nás obralo o body. Na tréningy chodia skoro tí istí- M. Šuňavec, Z. Miškovíč, Ľ. Porubän, T. Gajdoš, P. Šopor, Libor Porubän.

Práve tréningová činnosť bude v budúcnosti pre postavenie v tabuľke rozhodujúca. Súčasťou futbalu sú diváci, tak ako všade inde aj takí, ktorí nám nefandia, neprajú, no väčšina sa o futbal zaujíma a pozitívne pôsobia na samotných hráčov – povzbudzujú ich, či oceňujú prácu celého futbalového oddielu.

Ďakujeme im za podporu.

Výbor futbalového oddielu ďakuje za prácu I. Blahútovi, I. Fronkovi, J. Majzlíkovi, D. Gajdošovi, M. Porubänovi, Ľ. Porubänovi, ako aj ďalším nemenovaným, ktorí pomáhajú pri organizácii futbalu v našej obci.

*Výbor FO
praje všetkým
občanom
našej obce
šťastné
a veselé
prežitie
vianočných
sviatkov.*

**Jaroslav Pozor
predseda FO**